

Biuro Rzeczoznawstwa i Ekonomii Środowiska

Sadowski i Wspólnicy Spółka Jawna

ul. Poselska 34, 63-000 Środa Wlkp.
tel. +48 61 6431720, fax +48 61 6229121
NIP 786-16-50-016, REGON 300525532
sadowski@codex.pl
www.codex.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO
AKTUALIZACJI
PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO
„KOLSKI REGION KOMUNALNY”
NA LATA 2009 – 2012
Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2013 – 2016**

Zakres	imię i nazwisko	Data / podpis
OPRACOWANIE PROGRAMU	mgr Ramona Dembska	<i>Ramona Dembska</i>
KIEROWNIK PRACOWNI	mgr Marta Karaś	<i>Marta Karaś</i>

Egz. nr	<i>10/12</i>
Wersja elektroniczna	<i>10/12</i>
Nr ewid.	110/2009

Koło

kwiecień 2010

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWY PRAWNE.....	3
2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	3
3. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY.....	5
4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA NA TERENIE ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „KOLSKI REGION KOMUNALNY”	6
4.1 Położenie.....	6
4.2. Wody podziemne.....	6
4.3. Wody powierzchniowe.....	9
4.4. Gleby.....	13
4.5. Zasoby naturalne.....	13
4.6. Powietrze atmosferyczne.....	16
4.7. Szata roślinna.....	17
5. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „KOLSKI REGION KOMUNALNY”	22
5.1. Podstawowa charakterystyka aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami.....	22
5.2. Cele aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami.....	23
5.3. Zadania.....	27
5.4. Założenia alternatywne.....	29
5.5. Zaniechanie realizacji założeń Planu Gospodarki Odpadami.....	30
5.6. Znaczące oddziaływania.....	31
5.7. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko.....	32
5.8. Problemy w gospodarce odpadami na terenie Gmin Związku.....	33
5.9. Dokumenty wyższego szczebla.....	34
5.9.1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010.....	36
5.9.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.....	37
5.9.3. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego.....	39
6. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	42

7. ZAPOBIEGANIE / KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	44
8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	46

SPIS TABEL

Tab.1. Jakość wód podziemnych w punktach monitoringu krajowego.....	9
Tab.2. Jakość wód podziemnych w punktach monitoringu regionalnego.....	9
Tab.3 Wykaz cieków na obszarze Związku „KRK”.....	9
Tab.4. Monitoring jakości gleb na obszarze Związku „KRK”.....	13
Tab.5 Wynikowe klasy jakości poszczególnych zanieczyszczeń w OR dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy konińsko - kolskiej.....	17
Tab.6. Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 na terenie Związku.....	18
Tab.7 Cele i kierunki działań przedstawione w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego.....	40
Tab.8. Wskaźniki monitorowania efektywności Planu.....	42

SPIS SKRÓTÓW

GUS- Główny Urząd Statystyczny

GZWP- Główny Zbiornik Wód Podziemnych

KPGO- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami

KPOŚK- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

POŚ- Program Ochrony Środowiska

PGO- Plan Gospodarki Odpadami

PKB- Produkt Krajowy Brutto

PZON- Punkt Zbierania Odpadów Niebezpiecznych

OR- Ocena Roczna

OSO – Obszar Specjalnej Ochrony

MZGOK- Miejski Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi

WEEE- Dyrektywa nr 2002/ 96/ WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 2003 roku
w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

WFOŚiGW- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Środowiska

WPGO- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami

UG- Urząd Gminy

ZZO- Zakład Zagospodarowania Odpadów

1. PODSTAWY PRAWNE

Zgodnie z art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko nakłada art. 51 ust. 1, zgodnie z którym wykonanie prognozy spoczywa na organie opracowującym projekt dokumentu.

2. CEL I ZAKRES PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zakres prognozy ustalony został, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199 poz. 1227) wraz z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana dla dokumentu Plan Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 a jej nadrzędnym celem jest weryfikacja, czy treści zawarte w aktualizacji PGO nie naruszają prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 w/w ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- 2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku *o ochronie przyrody*,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.
- 3) przedstawia:
- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru

Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

3. METODYKA SPORZĄDZANIA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” została sporządzona zgodnie z wymaganym uzgodnionym zakresem w myśl art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2008 nr 199 poz. 1227). Na podstawie zebranych materiałów źródłowych opracowano aktualny stan środowiska dla Związku z podziałem na poszczególne komponenty. W dalszej kolejności poddano go analizie, przedstawiono proponowane kierunki działań oraz zadania realizacyjne na lata 2009 – 2012.

Z harmonogramu realizacyjnego Planu wyodrębniono zadanie inwestycyjne o charakterze przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko. Ustalono czy występuje jakiegokolwiek oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe czy chwilowe pomiędzy zadaniem a danym elementem środowiska. W celu ułatwienia analizy oddziaływań zastosowano tabelę oddziaływań elementów środowiska i zaproponowanego działania, na podstawie, której wyciągnięto określone wnioski

W Prognozie przeanalizowano uwzględnione w planie strategiczne kierunków działań przyjętych w innych dokumentach (m.in. w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami, Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego, Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego) zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim. Do analizy przyjęto dwa warianty możliwych oddziaływań: nie wdrożenia ustaleń planu oraz realizację ustaleń planu.

4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA NA TERENIE ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „KOLSKI REGION KOMUNALNY”

4.1 Położenie

Związek Międzygminny „Kolski Region Komunalny” tworzy 11 gmin należących do powiatu kolskiego:

- Miasto Koło,
- Gmina Koło,
- Miasto i Gmina Dąbie
- Miasto i Gmina Kłodawa
- Miasto i Gmina Przedecz,
- Gmina Babiak,
- Gmina Chodów,
- Gmina Grzegorzew,
- Gmina Kościelec,
- Gmina Olszówka,
- Gmina Osiek Mały.

Region położony jest we wschodniej części województwa wielkopolskiego, jako powiat najdalej wysunięty na południowy – wschód od Poznania. Od zachodu graniczy z powiatem konińskim i tureckim województwa wielkopolskiego, natomiast od wschodu z gminami województwa kujawsko – pomorskiego i łódzkiego. Przez obszar analizowanych gmin przebiega transeuropejski korytarz transportowy Paryż – Berlin – Poznań – Warszawa – Mińsk – Moskwa (magistrala kolejowa oraz trasa komunikacji samochodowej E-30). Z kolei, samo miasto Koło jest ważnym łącznikiem dróg wojewódzkich z Łodzią, Kaliszem i Włocławkiem.

Obszar analizowanych gmin zajmuje powierzchnię 1011 km², co stanowi 3,4% ogólnej powierzchni województwa wielkopolskiego. Wśród ogółu powiatów (35) województwa powiat kolski zajmuje 8 miejsce pod względem liczby ludności i 12 miejsce pod względem obszaru¹.

4.2. Wody podziemne

Użytkowe poziomy wodonośne na obszarze analizowanych gmin występują w utworach jury, kredy, trzeciorzędu oraz czwartorzędu. Wody występujące poniżej głębokości 300,0 m są wodami

¹ Dane według Głównego Urzędu Statystycznego, 2008

zmineralizowanymi, o podwyższonej temperaturze. Wody zmineralizowane występują płycej tylko w rejonie wysadu solnego w Kłodawie, gdzie już na głębokości 120,0 m mineralizacja ogólna może dochodzić do 4,0 g/l.

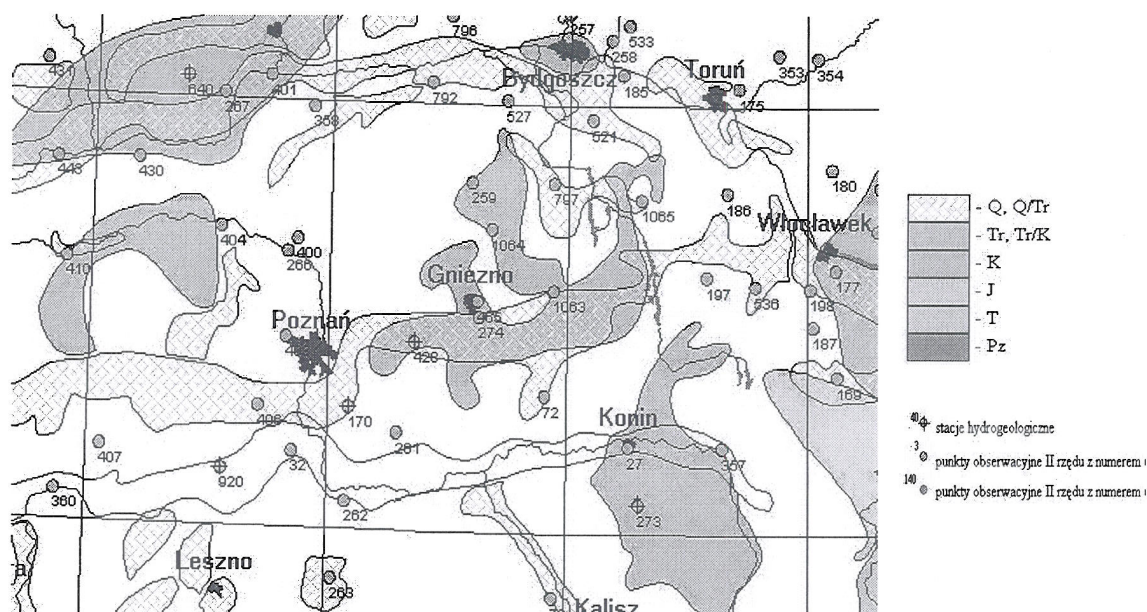
Wody jurajskiego poziomu wodonośnego eksploatowane są w studniach głębinowych w Niwkach, Koserzu i Dzierzbicach (gm. Chodów) na głębokości 130,0 – 150,0 m. Wydajność studni wynosi od 60,0 do 100,0 m³/h. Woda pod względem chemicznym wykazuje zwiększoną ilość żelaza oraz chlorków.

Główny poziom wodonośny na omawianym obszarze stanowią utwory marglisto - wapienne górnej kredy. Strop tych utworów zalega na głębokościach od 30,0 do 80,0 m p. p. t. Sporadycznie zalega na większych głębokościach – w okolicy Babiaka i Brdowa, najpłycej zalega w okolicach Koła. Z utworów kredowych pojedynczej studni można uzyskać wydajności rzędu 30 – 100 m³/h, największe wydajności uzyskiwane są w rejonie miasta Koła. Pod względem jakościowym wody kredowe zaliczają się do średnio-twardych, charakteryzują się odczynem lekko kwaśnym o zawartości żelaza od zera do kilku mg/l i zawartości manganu od zera do 0,6 mg/l.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny związany jest z piaskami mioceńskimi. łączy się on na ogół z poziomem kredowym, tworząc jeden poziom mioceńsko – kredowy. Mioceńskie piaski występują w Gminie Kłodawa oraz Babiak. Poziom ten ograniczony jest do trzeciorzędowych dolin kopalnych, wyraźnie wciętych między utwory mezozoiczne, jednak za względu na występowanie w w/w rejonach węgla brunatnych, tam gdzie są one eksploatowane, jest on intensywnie odwadniany. W innych częściach z uwagi na niewielkie zasoby, nie ma większego znaczenia gospodarczego. Eksploatowany jest jedynie w północno – wschodniej części omawianego terenu, gdzie brak piaszczystych wodonośnych warstw w czwartorzędzie, a podłoże mezozoiczne występuje głęboko i nie rokuje uzyskania wody pitnej o określonej jakości i ilości, między innymi w studniach Gminy Babiak, w Lubońku, Miasto i Gmina Kłodawa i niektórych studniach w Gminie Chodów. Wydajności z pojedynczych studni wynoszą 30,0 – 60,0 m³/h. Woda z utworów trzeciorzędowych charakteryzuje się podwyższoną zawartością żelaza (nawet do 7,0 mg/l Fe) i manganu (ok. 0,3 mg/l Mn).

Cały omawiany obszar pokryty jest utworami czwartorzędowymi, których miąższość waha się od kilku do stu kilku metrów. Wody czwartorzędowe eksploatowane są głównie w północno – wschodniej części omawianego terenu (Gminy Babiak, Kłodawa, Przedecz, Chodów, Grzegorzew). Strop wodonośnych warstw występuje tu na ogół na głębokości 30,0 – 50,0 m p. p. t, czasami na mniejszej (w niektórych studniach Gminy Grzegorzew, Kłodawy) lub większej ok. 50,0 – 80,0 m p. p. t. (na południe od Kłodawy). Wydajność studni w przypadku przewarstwień piaszczystych, między glinami kształtuje się od 10,0 - 30,0 m³/h, natomiast w dolinach, w kompleksach piaszczysto żwirowych o większej miąższości jest

ona dużo wyższa. Na pozostałym obszarze, poziom ten eksploatowany jest tam, gdzie nie ma wymaganego dużego zapotrzebowania na wodę. W przeważającej większości eksploatowane są starsze poziomy wodonośne. Pod względem jakościowym wody czwartorzędowe cechuje podwyższona zawartość związków żelaza i manganu, w okolicy wysadu solnego – podwyższone chlorki.

Rys.1. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

źródło: <http://www.pgi.gov.pl/soh/zbiornikiwodpodziemnych/23.html>

Analizowane Gminy położone są na obszarze dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) Nr 151 oraz Nr 150. GZWP Nr 151 Turek – Konin – Koło o powierzchni 1760 km² zlokalizowany jest na utworach kredowych typu szczelinowo – porowego. Średnia głębokość zbiornika wynosi 90 m, natomiast szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 240 tys. m³/d. GZWP Nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin, o powierzchni 1904 km², zlokalizowany jest na utworach porowych czwartorzędowych, o średniej głębokości 25 – 35 m. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne tego zbiornika wynoszą 456 tys. m³/d.

Wody podziemne, ze względu na to, że stanowią podstawowe źródło wody pitnej na analizowanym obszarze, objęte są stałym monitoringiem. Badania prowadzone są w trzech sieciach: krajowej, regionalnej i lokalnej. Monitoringiem objęte są wody gruntowe i wstępne. Stanowiska pomiarowe zlokalizowane są na obszarze GZWP oraz w zbiornikach wód o znaczeniu regionalnym.

W sieci monitoringu krajowego znajdują się na omawianym terenie 2 punkty pomiarowo – kontrolne (tab.1). Jakość wód we wskazanych punktach badawczych w 2006 roku odpowiadała III klasie jakości.

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”
na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016

Tab.1. Jakość wód podziemnych w punktach monitoringu krajowego

Nazwa otworu	GZWP	Głębokość stropu [m/p. p. t.]	Wody GZWP	Stratygrafia	Jakość wód w roku 2006
Dąbie	150	75	G	Kreda	III
Koło	150	56	W	Górna Kreda	III

źródło: Monitoring wód podziemnych w 2006 roku, WIOŚ Poznań

Monitoring regionalny stanowi uzupełnienie monitoringu krajowego poprzez rozszerzenie sieci stanowisk badawczych. Na analizowanym obszarze znajdują się 3 punkty badawcze (tab.2.). W dwóch punktach jakość wód podziemnych odpowiadała IV klasie czystości, w punkcie Żarowo – III klasie jakości.

Tab.2. Jakość wód podziemnych w punktach monitoringu regionalnego

Nazwa otworu	Głębokość stropu [m/ppt]	Miąższość izolacji	Zagospodarowanie	Stratygrafia	Jakość wód w roku 2006	Wskaźniki w zakresie stężeń odpowiadających wodzie o niezadawalającej i złej jakości w roku 2006
Żarowo	34	19,5	Zabudowa wiejska	Kreda	III	-
Koło	50	3	Zabudowa miejska	Kreda	IV	Fe, NH ₄
Bylice	150	70	Zabudowa wiejska	Czwartorzęd	IV	Tlen rozpuszczony, Fe, Cl, Na, NH ₄ , HCO ₃

źródło: Monitoring wód podziemnych w 2006 roku, WIOŚ Poznań

4.3. Wody powierzchniowe

Przez analizowany obszar przepływa rzeka Warta. Posiada trzy duże dopływy: w części wschodniej prawobrzeżne – Ner i Rgilewka, w części południowej lewobrzeżny – Kiełbaska. W rejonie Koła Warta zmienia swój kierunek z południkowego na równoleżnikowy i kieruje się na zachód. Nieco powyżej miasta przyjmuje swój prawobrzeżny dopływ – Rgilewkę. Warta w rejonie Koła jest rzeką silnie meandrującą – ślady dawnego przepływu w postaci wypełnionych wodą lub podmokłych starorzeczy są liczne. Charakteryzuje się śnieżno – deszczowym ustrojem zasilania z dwoma wysokimi stanami wody w roku, wykazuje duże wahania poziomu wody. Inne ciekły przepływające przez Gminy należące do Związku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tab.3 Wykaz cieków na obszarze Związku „KRK”

Nazwa Gminy	Nazwa Cieku	Długość [km]
Gmina Babiak	Kanał Lichenek	15,0
	Kanał Wiecinin	10,6
	Struga Kiełczewska	7,3
	Kanał Lubotyński	0,9
	Rzeka Noteć	33,8
Gmina Chodów	Kanał Dzierzbicki	11
Miasto i Gmina Dąbie	Kanał Królewski	5,0
	Kanał Krzykosy	5,56

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”
na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016

Nazwa Gminy	Nazwa Ciek	Długość [km]
	Struga Wilamowska	3,8
	Kanał Niemiecki	5,4
	Rzeka Tralalka	15,03
	Rzeka Ner	19,93
	Rzeka Orłówka	0,4
Gmina Grzegorzew	Rzeka Rgilewka	12,5
	Rzeka Orłówka	4,0
	Kanał Bylice	6,2
Miasto i Gmina Kłodawa	Rzeka Rgilewka	14,8
	Kanał Bylice	4,0
	Rzeka Noteć	6,2
Miasto Koło, Gmina Koło	Rzeka Warcica	4,0
	Str. Kiełczewska	3,8
	Rzeka Rgilewka	5,5
	Rzeka Tralalka	3,5
	Kanał Lubiny	9,47
	Kanał Ruskowski	0,7
	Kanał Bylice	2,3
Gmina Kościelec	Kanał Ruskowski	10,3
	Kanał Dobrów	2,6
	Rzeka Janówka	1,2
	Rzeka Teleszyna	3,2
	Rz. Kiełbaska Duża	14,8
	Rz. Kiełbaska Mała	10,0
	Kanał Ulgi	0,8
	Kanał Piersk	4,0
Gmina Olszówka	Struga Olszówka	9,1
	Kanał Mniewo	3,9
	Rzeka Orłówka	10,2
	Rzeka Tralalka	2,2
Gmina Osiek Mały	Rzeka Warcica	12,2
Miasto i Gmina Przedecz	Kanał Dzierzbicki	5,5

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolskiego, 2004

Wśród jezior dominują jeziora rynnowe o orientacji północ – południe. Zaliczamy do nich:

- jez. Brdowskie – położone w granicach Goplańsko - Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenie Gminy Babiak. Powierzchnia jeziora wynosi 198,2 ha, natomiast maksymalna głębokość - 5 m. Jezioro jest wykorzystywane do celów rybackich i wędkarskich. Przez północną część jeziora

przepływa rzeka Noteć.

- jez. Lubotyń – położone na obszarze Goplańsko – Kujawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenie Gminy Babiak posiada powierzchnię 105,5 ha. Jest jeziorem przepływowym w zlewni bezpośredniej Noteci, wykorzystywanym do celów rybackich oraz rekreacyjnych.
- jez. Przedecz – sanowi obszar źródłowy Noteci, znajduje się na terenie Gminy Przedecz. Powierzchnia jeziora wynosi 88 ha. Ze względu silny rozwój roślinności wzdłuż linii brzegowej oraz niewielką głębokość, jezioro jest wykorzystywane do celów rybackich i wędkarskich.

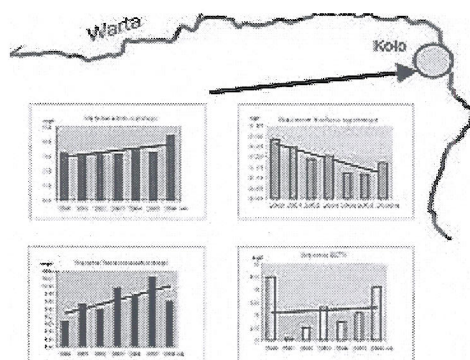
łącznie powierzchnia jezior Ziemi Kolskiej wynosi ok. 652,8 ha.

Jakość wód powierzchniowych

W roku 2007 wprowadzono nowe rozwiązania i wymagania w zakresie monitorowania oraz oceny prognoz stanu jakości środowiska wodnego na terenie województwa wielkopolskiego, w ramach wdrażania Ramowej Dyrektywy Wodnej (Dz. U. UE. L. 2000 Nr 327, poz.1). Podstawą systemu obserwacji i kontroli jakości wód powierzchniowych stanowią monitoring diagnostyczny dotyczący oceny stanu części wód oraz monitoring operacyjny stosowany do wód, których stan jest obecnie oceniany jako słaby lub zły, zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu ekologicznego do roku 2015 oraz monitoring badawczy stosowany do tych części wód, których stan jest słabo rozpoznany.

Ocenę jakości wód rzek prowadzono w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu wód (Dz. U. Nr 32, poz. 284.) (wygasto z dniem 1.01.2005 r.). Rozporządzenie wprowadziło pięć klas czystości, a badane rzeki oceniono w wyznaczonych wcześniej punktach. Podstawę określenia klas jakości wód powierzchniowych stanowią wartości graniczne wskaźników, określone w załączniku Nr 1 do rozporządzenia. W jednym punkcie pomiarowym dopuszcza się dokonanie kilku ocen jakości wód w zależności od sposobu ich użytkowania.

Na obszarze Związku wyznaczono 2 punkty pomiarowo – kontrolne na rzece Warcie: Olche na 426 km rzeki oraz Koło na 436,4 km. Dla obydwu punktów wyznaczono IV klasę jakości wód. Na zły stan wód miały wpływ głównie wskaźniki: BZT5, ChZT-Mn, azotany, azot kjeldahla, fosfor ogólny, kadm, miedź oraz chlorofil a.

Rys.2. Wyniki pomiaru jakości wód w rzece Warcie
źródło: Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce, WIOŚ 2007

Rzeka Kiełbaska (km 424,5 km) w Gąsiorowie, w punkcie ujścia do Warty wykazuje IV klasę jakości wód. Rzeka Ner w Chełmnie (ujście do Warty) wykazuje V klasę jakości wód. Riglewka na całej długości w czterech punktach pomiarowych w Krzykosach, powyżej Kłodawy, w Kłodawie, Przybyłowie, (ujście do Warty) wykazuje V klasę jakości wód.

W ramach wdrażania Dyrektywy Azotanowej 91/676/EWG w 2007 roku WIOŚ w Poznaniu przeprowadził monitoring stanów wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. W świetle przeprowadzonych badań na terenie Związku nie stwierdzono obszarów narażonych oraz zanieczyszczonych ww. związkami. Wody powierzchniowe zanieczyszczone związkami azotu wykazują stężenie azotanów przekraczające 50 mg NO/l. Do wód zagrożonych zanieczyszczeniami zaliczamy wody o stężeniu od 40 do 50 mg NO/l z tendencją wzrostową. Na terenie Gmin Związku stężenia azotanów były niższe od 40 mg NO/l. Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, wielkości wskaźników dla wód płynących (średnia roczna), przy których można mówić o eutrofizacji.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne dnia 18 lipca 2001 roku (Dz. U. z 2005 Nr 239, poz. 2019 ze zm.) został sporządzony wykaz wód powierzchniowych przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych. Badania przeprowadzone przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu zakwalifikowały wody rzeki Warty wraz z dopływami, do bytowania ryb karpiowatych. Szczegółowe wymagania przedstawia Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych. Według badań monitoringowych wykonanych przez WIOŚ w Poznaniu w roku 2007 na wszystkich stanowiskach rzeki Warty stwierdzono nieprzydatność do bytowania ryb karpiowatych. Głównymi wskaźnikami degradującymi przydatność wód były azotyny i fosfor ogólny.

4.4. Gleby

Stan zanieczyszczenia gleb w województwie wielkopolskim badany jest w ramach Regionalnego Monitoringu Środowiska. Dostępne dane pochodzą z lat 2003 – 2005. Badania były prowadzone przez Stację Chemiczno – Rolniczą Oddział w Poznaniu na użytkach rolnych oraz na obszarach z potencjalnie wyższym zagrożeniem skażenia gleb. Zakres wykonywanych analiz obejmuje oznaczenia: próchnicy, siarki siarczanowej, odczynu pH gleby oraz formy całkowite następujących pierwiastków: miedzi, manganu, cynku, żelaza, chromu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu. Gleby użytków rolnych powinny wskazywać wartość pH w granicach 5,0 – 7,0. Wartość odczynu poniżej 4,5 pH sygnalizuje niebezpieczeństwo degradacji gleby, a wartość powyżej 7,0 świadczy o jej alkalizacji, która może wykazywać ujemne skutki dla gleby i roślin.

Na obszarze Powiatu Kolskiego w latach 2003, 2004 i 2005 kontrolą objęte były następujące punkty pomiaru zanieczyszczenia gleb: Ozorzyn (gm. Babiak), Gozdów (gm. Kościelec) oraz Rybno (gm. Przedecz) (tab.4). W roku 2006 przeprowadzono badania gleb na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych województwa wielkopolskiego. Nie obejmowały one Powiatu Kolskiego.

Tab.4. Monitoring jakości gleb na obszarze Związku „KRK”

Gmina/ Miejscowość	Próchnica %	S-SO ₄ [mg/kg]	Odczyn pH	Zawartość całkowita [mg/kg]								
				Cu	Zn	Cd	Pd	Ni	Cr	Mn	Fe	As
Babiak/ Ozorzyn	0,88	0,95	5,7	2	13,3	0,187	5,6	3,47	5	72	2067	0,73
	0,26	0,86	4,8	1	7,6	0,093	14,3	3,1	5	40	1567	0,4
Kościelec/ Gozdów	2,28	4,08	6,9	5,3	26,7	0,173	10,3	3,07	5	188	3700	2,33
	1,3	1,16	6,8	5,7	13,1	0,107	7,1	2,43	3,33	114	2800	2,03
Przedecz/ Rybno	1,87	1,52	5,6	5	33,7	0,253	9,7	4,73	13,33	122	8833	2,33
	0,67	1,58	5,9	5	28	0,08	5,9	6,67	16,67	56	11333	1,4

źródło: Agrochemiczne badania gleb, WIOŚ 2005

4.5. Zasoby naturalne

Wśród kopalin podstawowych na obszarze Związku Międzygminnego „Kolskie Region Komunalny” występują złoża surowców energetycznych – węgla brunatnego oraz surowców chemicznych – soli

kamiennej. Wśród kopalin pospolitych wyróżniamy kruszywo naturalne, piaski kwarcowe oraz torfy.

Węgiel brunatny

Na obszarze Związku znajdują się trzy złoża węgla brunatnego, są to:

- „Dęby Szlacheckie - Izbica Kujawska” - złożo znajdujące się częściowo na terenie Gminy Osiek Mały, Koło oraz Babiak. Zasoby węgla brunatnego wynoszą 143058,2 tys. Mg. Złożo zostało udokumentowane w kategorii C1², ale zasoby nie zostały przedstawione do zatwierdzenia.
- „Ochle” - jest niewielkim złożem położonym w dolinie Warty na zachód od Miasta Koło, udokumentowane w kategorii C2³. Zasoby złoża wynoszą 1229,0 tys. ton. Zasoby złoża wydobywano w latach międzywojennych i przez krótki czas po II wojnie światowej (do 1957 roku) na potrzeby lokalne.
- „Drzewce” - obejmuje zachodnią część Gminy Osiek Mały. Złożo zostało udokumentowane w kategorii B+C1, o zasobach wynoszących 40286,4 tys. ton.

*Rys.3. Złoża eksploatowane i perspektywiczne KWB „Pątnów” i „Adamów”
źródło: Zasoby węgla brunatnego w Polsce i perspektywy ich wykorzystania, Zbigniew Kasztelewicz, 2008*

Obecnie Kompanii Węgla Brunatnego „Konin” udostępniono złożo „Drzewce”. Posiada ono jeden pokład należący do utworów trzeciorzędowych i składa się z trzech pól: Bilczew, Drzewce A oraz Drzewce B. Zasoby przemysłowe odkrywki Drzewce to 35,2 mln ton. Grubość nadkładu waha się od 7,9 m w polu Bilczew do 51 m w polu B. W sumie nad złożem zalega około 181 mln m³ nadkładu. Wartość opałowa węgla

2 Złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo

3 Złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie

wynosi 1956 kcal/ kg, natomiast zawartość popiołu i siarki odpowiednio 8,9% i 0,68%. Eksploatacja rozpoczęła się w zachodniej części pola Bilczew. Fronty nadkładowe i węglowe posuwać się będą w kierunku wschodnim, systemem równoległym i wachlarzowo – równoległym. Rekultywacja terenu będzie miała charakter leśny oraz wodny. W przyszłości KWB „Konin” przewiduje także udostępnienie złoża „Dęby Szlacheckie” (w latach 2015 – 2037).

Wszystkie wielkoobszarowe złoża węgla brunatnego występujące na analizowanym terenie zostały uznane za złoża konfliktowe ze względu na występowanie w ich obrębie lasów i gleb chronionych. Natomiast złożo „Ochle”, które jest położone w dolinie Warty na obszarze ochrony wód podziemnych uznano za złożo bardzo konfliktowe.

Sól kamienna

Złożo soli kamiennej „Kłodawa” występuje od Łęczycy poprzez Kłodawę do Izbicy Kujawskiej. Sole kamienne i potasowo – magnezowe występujące w wysadzie kłodawskim zostały rozpoznane geologicznie i udokumentowane w kat. C1 w 1958 i 1962 roku. Powierzchnia wysadu solnego została podzielona wówczas na trzy części: północną, środkową i południową. Część środkową rozpoznano szczegółowo dokumentując zasoby soli kamiennej i soli potasowo – magnezowej w kat. A+B+C1 w ilości około 1020 mln ton. Biorąc pod uwagę dotychczasowe rozpoznanie geologiczne, posiadane zasoby geologiczne przemysłowe w kat. A+B+C1 do poziomu 750 m gwarantują ponad 40-letnią żywotność kopalni. Zasoby wydobywa się w obrębie Obszaru Górniczego Kłodawa o powierzchni 21600,5 m² utworzonego decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr BKK/02/1867/96 z dnia 18.11.1986 r. Tą samą decyzją został utworzony Teren Górniczy Kłodawa o powierzchni 24203,72 m³.

Analizowany region charakteryzuje się występowaniem złóż kruszywa naturalnego i piasku kwarcowego. Dotychczas udokumentowano następujące złoża:

- „Dęby Szlacheckie” oraz „Dęby Szlacheckie I”,
- „Osiek Mały”,
- „Zbójno”, „Zbójno I” , „Zbójno II”, „Zbójno III” , „Zbójno IV”
- „Łaziska”,
- „Grądy Brdowskie”,
- „Majdany”, „Majdany I”, „Majdany II”, „Majdany III”, „Majdany IV”, „Majdany V”, „Majdany VI”, „Majdany VII”, „Majdany VIII”,
- „Białków Górny” oraz „Białków Górny I”.

4.6. Powietrze atmosferyczne

Do głównych źródeł zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenie Związku zaliczono niską emisję oraz transport samochodowy. Wpływ na stan środowiska ma również emisja zanieczyszczeń z dużych lokalnych zakładów produkcyjnych: Zakłady Mięsne „Sokołów” S.A. Saint-Gobain Abrasives Sp. z o. o., ANDRE ABRASIVE ARTICLES Zakład Wytwarzania Artykułów Ściernych, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole, SANITEC Koło oraz Kopalnia Soli „KŁODAWA”.

Niska emisja związana jest z wprowadzaniem do powietrza zanieczyszczeń gazowych i pyłowych z domowych pieców grzewczych oraz niewielkich zakładów produkcyjno – usługowych. Przyczynia się ona do wzrostu w atmosferze stężeń: dwutlenku siarki (SO₂), tlenku węgla (CO), tlenków azotu i niemetanowych lotnych związków organicznych. Pojedynczy emitor wprowadza małą ilość zanieczyszczeń, jednak duże ich zagęszczenie na obszarze zabudowy mieszkaniowej powoduje, że gromadzą się w miejscu ich powstawania i wpływają niekorzystnie na lokalny stan powietrza. Problem niskiej emisji wynika z dwóch czynników: pierwszy związany jest ze stosowaniem w gospodarstwach domowych przestarzałych konstrukcyjnie, nisko sprawnych urządzeń grzewczych. Na drugi składa się nieprawidłowa eksploatacja pieców centralnego ogrzewania. W wielu przypadkach spalane są w nich złej jakości paliwa energetyczne w postaci zasiarzonych niskokalorycznych węgla, mułów węglowych oraz odpady komunalne, głównie w formie tworzyw sztucznych.

Prawdopodobna wielkość emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskiej emisji nie jest możliwa do oceny ze względu na brak dokładnych danych ilości mieszkań ogrzewanych indywidualnie paliwem węglowym. Ze względu na specyfikę tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń.

Przez obszar Związku przebiegają:

- drogi gminne – 1280,1 km,
- drogi powiatowe – 898,2 km,
- drogi wojewódzkie – 100,7 km:
 - Nr 263 Kłodawa – Sompolno,
 - Nr 269 Izbica Kujawska – Szczerkowo,
 - Nr 270 Koło – Brześć Kujawski,
 - Nr 470 Kościelec – Turek,
 - Nr 473 Koło – Dąbie,
 - Nr 474 Kłodawa – Dąbie,

- droga krajowa – 46,69 km:
 - Nr 2 Warszawa – Kłodawa – Koło – Poznań,
- autostrada A-2 Świecko – Poznań – Warszawa – Terespol.

Do podstawowych substancji emitowanych przez pojazdy mechaniczne zalicza się CO, PB, NO_x, SO₂, węglowodory aromatyczne. Drugą grupę emisji komunikacyjnych stanowią pyły powstające w wyniku tarcia i zużywania się elementów pojazdów. Na ilość emitowanych zanieczyszczeń ma wpływ natężenie ruchu, rodzaj pojazdów oraz rodzaj paliwa.

Jakość powietrza atmosferycznego

O jakości powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł punktowych, powierzchniowych i liniowych, z uwzględnieniem przepływu transgenicznego i przemian fizykochemicznych zachodzących w atmosferze. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2008 r. Nr 52 poz. 310 ze zm.) Gminy należące do Związku „Kolski Region Komunalny” zostały zakwalifikowane do strefy konińsko – kolskiej.

W roku 2008 roku jakość powietrza i większości parametrów została zaliczona do klasy A, zarówno pod względem ochrony zdrowia (NO₂, SO₂, C₆H₆, Pb, As, Ni, Cd, benzo(a)piren B(a)P, CO, PM10) jak i roślin i ekosystemów (SO₂, NO_x, O₃)(tab.5). W badaniach pod względem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin i ekosystemów do klasy C zaliczone zostało stężenie ozonu.

Strefa konińsko – kolska nie kwalifikuje się do sporządzania Programu Ochrony Powietrza.

Tab.5 Wynikowe klasy jakości poszczególnych zanieczyszczeń w OR dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy konińsko - kolskiej

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	Cd	Ni	As	B(a)P	O ₃
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C

źródło: WIOŚ Bydgoszcz, 2008

4.7. Szata roślinna

Powierzchnia leśna na terenie 11 analizowanych gmin zajmuje 11513 ha, co odpowiada lesistości 11,60% (stan na 31 grudnia 2008 r., GUS). Dominują lasy publiczne, w tym lasy pozostające w zarządzie Lasów Państwowych – Nadleśnictwa Koło na pow. 8 779 ha. Z ogólnej powierzchni gruntów leśnych na lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa przypada 24%, pozostała część stanowi własność Lasów Państwowych tj. do 76%. Za lasy nie będące własnością Skarbu Państwa uznawane są lasy należące między innymi do osób fizycznych (2 971 ha) oraz wspólnot gruntowych (73 ha). Największe powierzchnie lasów

zmeliorowana i podlega okresowym zalewom. Teren ten jest zajęty przez mozaikę ekstensywnie użytkowanych łąk i pastwisk, zadrzewienia łąkowe oraz zarastające starorzecza. Na zachód od ujścia Proсны znajduje się kompleks starych łągów jesionowo - wiązowych i grądów niskich. Natomiast na odcinku w Kotlinie Kolskiej rzeka została obustronnie obwałowana. Na terenie ostoi występuje 17 typów siedlisk z listy wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Habitatowej. Siedliska bagienne, torfowiska zajmują 1%, siedliska łąkowe i zaroślowe - 38%, a siedliska leśne 16% obszaru. Siedliska rolnicze stanowią 43% powierzchni. Obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej, szczególnie dla łąkowych ptaków wodno – błotnych. Występują tu co najmniej 42 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Szczególne znaczenie mają populacje gatunków takich jak: cyranka, gęgawa, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białoczelna, rybitwa białoskrzydła, rybitwa czarna, rycyk, batalion, bąk, błotniak łąkowy, błotniak stawowy, dzięcioł średni, kropiatka, podróżniczek, brodziec piskliwy, cyraneczka, czajka, czapla siwa, dudek, dziwonia, krakwa, kulik wielki, sieweczka obrożna, zausznik, błotniak zbożowy, derkacz, kszczyk, ortolan, ślepowron, zimorodek, świergotek polny, pustułka, remiz, przepiórka. Prawdopodobnie gnieździ się tu również bardzo rzadki rożeniec. W okresie wędrówek występują czapla biała (do 23 osobników), świstuna (do 1500 osobników), żuraw (do 250 osobników) i stada gęsi (powyżej 5000 osobników), bataliony (w liczbie do 1200 osobników).

Obszar Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej obejmuje dolinę rzeki Bzury wraz z otaczającymi ją podmokłymi, łąkami, terenami rolniczymi, kompleksami stawów rybnych, mniejszymi ciekami wodnymi, stanowiącymi dopływ Bzury, a także niewielkimi lasami. Dolina Bzury ma w tym rejonie szerokość ok. 2 km i jest silnie zatorfiona. Występuje tu gęsta sieć rowów odwadniających, natomiast sama rzeka jest uregulowana. Dolinę porasta mozaika szuwarów turzycowych i roślinności łąkowej. Fragment obszaru, zwany doliną Neru, jest ostoją ptaków o randze europejskiej, natomiast stawy: Okręt, Rydwan, Psary oraz Dolina Bzury mają status ptasich ostoi o randze krajowej. Odnotowano tu występowanie 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej. Spośród nich 7 gatunków znajduje się w polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Do łągów przystępuje tu przynajmniej 1% krajowej populacji: bąka, błotniaka stawowego, błotniaka łąkowego, kropiatki, podróżniczka, rybitwy białowąsej, rybitwy czarnej, cyranki, krwawodzioba, rybitwy białoskrzydłej, płaskonosa, rycyka i zausznika. Wysoką liczebność osiągają tu również inne gatunki, np. bocian biały, derkacz, czajka i śmieszka. Jest to również ważne miejsce postoju ptaków migrujących, szczególnie gęsi zbożowej, białoczelnej, bataliona i świstuna.

Obszar Pradoliny Bzury – Neru o powierzchni 17 884,0 ha, leżący na wysokości od 82 do 102 m. n. p. m. obejmuje odcinek Pradoliny Warszawsko - Berlińskiej pomiędzy Łowiczem i Dębem, który we wschodniej części odwadniany jest przez rzekę Bzurę, a w zachodniej przez Ner. Koryta Bzury i Neru.

Woda w Nerze i Bzurze stopniowo się oczyszcza, do rzek wróciło już ok. 16 gatunków ryb. Obszar charakteryzuje występowanie stawów rybnych, rowów, starorzeczy i dołów potorfowych w różnych stadiach zarastania, rozległe łąki są koszone i uprawiane. Środkowy odcinek doliny pokrywają torfowiska niskie i przejściowe, zlokalizowane na prawie już wyeksploatowanych złożach torfu. Występują tu także łąki trzęślicowe, turzycowiska, szuwały trzcinowe, zarośla łozowe oraz olsy. Niewielkie kompleksy lasów łęgowych zachowały się wzdłuż rzek, koło Kter i Pęcławic - Bzury oraz Leszna - Ner. W dużej części ostoi zachodzi intensywna sukcesja regeneracyjna na skutek wycofywania się rolnictwa: odtwarzają się naturalne lasy łęgowe, olsy oraz zespoły szuwarowe. Jest to najcenniejszy obszar bagienny w środkowej części kraju. W kilku miejscach utrzymuje się flora halofilna; najcenniejsze gatunki notowano pod łączycą. Stwierdzono tu 9 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej i 9 gatunków z załącznika II. Jest to te miejsce występowania wielu rzadkich gatunków roślin naczyniowych. Jest to obszar łęgowy ponad 100 gatunków ptaków (ostoja ptasia o randze krajowej). Ostoja posiada duże walory krajobrazowe. Wody śródlądowe (stojące i płynące) zajmują 3% obszaru, siedliska łąkowe i zaroślowe zajmują 58%, a siedliska leśne 10%. Obszar jest wykorzystywany rolniczo na 20% powierzchni i podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej.

Na analizowanym obszarze funkcjonują dwa rezerваты przyrody: rezerwat „Kawęczyńskie Brzęki” utworzony w 1959 r. na terenie Leśnictwa Gaj w Gminie Babiak, w celu ochrony fragmentu liściastego lasu świeżego o urozmaiconej budowie pionowej z naturalnym stanowiskiem jarzębu brekinii, zajmuje powierzchnię 49,86 ha oraz rezerwat „Rogóżno” utworzony w 1958 r. na terenie Leśnictwa Rogóżno, w Gminie Przedecz w celu ochrony lasu mieszanego z bukiem pospolitym, lipą drobnolistną i kolonem polnym, o powierzchni 0,39 ha.

Na analizowanym obszarze ustanowiono siedem użytków ekologicznych:

- „Krzewo” – o powierzchni 53,54 ha położony na gruntach wsi Krzewo, Leśnictwo Chełmno gm. Dąbie,
- Oczko wodne o powierzchni 0,76 ha położone na gruntach wsi Rybno, Leśnictwo Rogóżno gm. Przedecz,
- Bagno o powierzchni 13,18 ha znajdujące się na terenie wsi Smólniki Osieckie, Leśnictwo Osiek gm. Osiek Mały,
- „Trzęśniew” - torfowisko o powierzchni 37,28 ha położone na gruntach wsi Gąsiorów, Leśnictwo Kościelec gm. Kościelec,
- Bagno o powierzchni 1,88 ha położone na gruntach wsi Ozorzyn, Leśnictwo Babiak gm. Babiak,

- „Dąbskie Błota” kompleks łąkowo – depresyjny położony w obrębie wsi: Krzewo, Karszew, Wiesiołów, Kupinin i miasta Dąbia gm. Dąbie, o pow. ok. 700 ha. objęty programem „Natura 2000”.

Na terenie Gmin Związku znajduje się część **Goplańsko – Kujawskiego i Złotogórskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu** ustanowionego uchwałą nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. Obszar Goplańsko – Kujawski. Obejmuje on prawie całą Gminę Babiak, część północną i północno – zachodnią Gminy Osiek Mały oraz niewielki, północno – zachodni fragment Gminy Kłodawa. Natomiast obszar Złotogórski obejmuje część południowo – zachodnią Gminy Kościelec.

Na terenie 11 analizowanych gmin zarejestrowanych jest **68 pomników przyrody**. Są to pojedyncze drzewa, grupy drzew, aleje drzew, głąz narzutowy oraz grupa głązów narzutowych. Pomniki przyrody to w większości dęby szypułkowe występujące w siedmiu gminach. Ponadto ważniejsze obiekty ochrony przyrody to:

- aleja grabowa złożona z 50 drzew w miejscowości Wicin, gm. Babiak,
- aleja lipowa złożona z 50 drzew w miejscowości Krzykosy, gm. Kłodawa,
- głąz narzutowy z granitu w miejscowości Dąbie, gm. Dąbie
- zespół 23 głązów narzutowych w miejscowości Dzierzbice, gm. Chodów.

5. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO „KOLSKI REGION KOMUNALNY”.

5.1. Podstawowa charakterystyka aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

Organy wykonawcze gmin, będących członkami związku międzygminnego mogą opracować jeden wspólny projekt planu gospodarki odpadami, obejmujący zadania gminnego planu gospodarki odpadami. (art. 14 ust. 11 ustawa *o odpadach*). Zostaje on zaopiniowany przez zarząd województwa i zarząd powiatu, na których terenie położone są gminy wchodzące w skład Związku (art. 14 ust. 7 pkt. 4 ustawa *o odpadach*) oraz przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej (art. 14 ust.12a ustawa *o odpadach*). Z realizacji planu gospodarki odpadami organy wykonawcze gmin (wójt, burmistrz, prezydent miasta) przedkładają sprawozdanie radom gmin i zarządowi powiatu w terminie do dnia 31 marca po upływie okresu sprawozdawczego (art. 14 ust. 13 pkt. 1 ustawa *o odpadach*). Sprawozdanie obejmuje okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego (art. 14 ust. 12b ustawa *o odpadach*).

Znowelizowana ustawa *o odpadach* jasno określa rodzaje odpadów jakie powinny być uwzględnione w planach poszczególnego stopnia. Na tej podstawie gminne plany gospodarki odpadami (art. 15 ust. 7a) obejmują odpady komunalne powstające na obszarze gmin oraz odpady przywożone na jej obszar z uwzględnieniem:

- odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- odpadów niebezpiecznych zawartych w odpadach komunalnych.

Szczegółowy zakres planu gminnego został doprecyzowany w § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w *sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. Nr 66, poz. 620 ze zm.). Zgodnie z w/w Rozporządzeniem międzygminny plan gospodarki odpadami powinien zawierać:

- aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
 - rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów,
 - rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
 - rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
 - istniejące systemy zbierania odpadów,
 - rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania

- odpadów,
- wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami, uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe,
 - hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami.
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;
 - cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia;
 - działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:
 - działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
 - działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
 - działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów,
 - rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację,
 - sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
 - system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

5.2. Cele aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 została opracowana w oparciu o dokumenty

wyższego rzędu: Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010, Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego oraz Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego.

Na obszarze Związku funkcjonuje zorganizowany system gospodarki odpadami komunalnymi realizowany przez gminy we własnym zakresie. Każda z Gmin odpowiedzialna jest za zbieranie odpadów komunalnych oraz odzysk i unieszkodliwianie. Zbiórką odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnie zebranych zajmują się przedsiębiorcy posiadający stosowne zezwolenia. Zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych objętych jest 75,6% mieszkańców Związku.

W roku 2008 z obszaru 11 Gmin zebrano łącznie 14236,18 Mg odpadów komunalnych, w tym odpadów komunalnych zmieszanych 13389,7 Mg i 846,487 Mg zebranych selektywnie. W sposób selektywny we wszystkich gminach zbierane są: papier i makulatura, szkło oraz tworzywa sztuczne. W niektórych gminach prowadzona jest zbiórka odpadów niebezpiecznych (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki) oraz odpadów wielkogabarytowych.

Zebrane na obszarze Gmin odpady komunalne zmieszane trafiają do Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Koninie oraz na składowiska odpadów komunalnych innych niż niebezpieczne i obojętne w Zbójnie, Genowefie (gm. Kleczew), Krzymówku oraz we Frankach (gm. Krośniewice). Osady z oczyszczalni ścieków w większości przypadków są składowane na składowiskach, część z nich wykorzystywana jest rolniczo po wcześniejszym przetworzeniu. Odpady selektywnie zebrane po wcześniejszej segregacji oddawane są recyklerom.

W najbliższym czasie należy dostosować gospodarkę odpadową wszystkich Gmin Związku do możliwości odzysku i unieszkodliwiania w oparciu o Zakład Gospodarki Komunalnej w Koninie. Należy również rozpatrzyć wdrożenie nowych elementów systemu gospodarki odpadami, które mogłyby znacząco wpłynąć na polepszenie sytuacji Gmin w tym zakresie.

W tym celu konieczne jest ustalenie głównych zasad gminnej polityki odpadowej w odniesieniu do poszczególnych jej elementów. Wymaga to wyznaczenia:

- celów strategicznych – których osiągnięcie ma stanowić ostateczny efekt podejmowanych działań,
- kierunków działań – służących osiągnięciu wyznaczonych celów ekologicznych,
- zadań realizacyjnych – konkretnych przedsięwzięć wyznaczonych do realizacji celów strategicznych, mających charakter długookresowy.

W aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku wyznaczono następujące cele strategiczne wraz z kierunkami działań krótkoterminowych oraz długoterminowych:

1. Cel: Zapobieganie powstawaniu odpadów

- Wdrażanie i uświadamianie społeczeństwu zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami,

2. Cel: Zmniejszenie ilości powstawania odpadów

- Ewidencjonowanie odpadów,
- Opracowanie zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami,

3. Cel: Organizacja systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych

- Objęcie 100% mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych zmieszanych,
- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (makulatura, szkło, tworzywa sztuczne),
- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych,
- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych w celu wydzielenia ich ze strumienia odpadów komunalnych,

4. Cel: Organizacja systemu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

- Właściwe zagospodarowanie odpadów selektywnie zebranych,
- Minimalizacja szkodliwego oddziaływania składowisk odpadów na środowisko, zdrowie i życie ludzi.

Kierunki działań długoterminowych w latach 2012 – 2016

1. Deponowanie na składowiskach w roku 2014 nie więcej niż 75% masy wszystkich odpadów komunalnych
2. Skierowanie w roku 2013 na składowiska nie więcej niż 50% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995)
3. Zwiększenie masy odpadów opakowaniowych przeznaczonych do odzysku i recyklingu
4. Osiągnięcie w roku 2014 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - odpady wielkogabarytowe: 70%
 - odpady budowlane: 60%
 - odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 80%

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- Podnoszenie świadomości ekologicznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji

wytwarzania odpadów.

- Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zakładu zagospodarowania odpadów komunalnych.
- Utrzymanie przez gminy kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.
- Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i ulegających biodegradacji.
- Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych.
- Zintensyfikowanie działań skierowanych na zapobieganie zanieczyszczeniu odpadami środowiska naturalnego.

Określone cele i kierunki działań dla Związku, mają doprowadzić do stworzenia sprawnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami. Do realizacji poszczególnych celów mają przyczynić się konkretne zadania. W związku z szerokim zakresem koniecznych przedsięwzięć, zadania te powinny być realizowane w sposób etapowy. W pierwszej kolejności powinny być realizowane te zadania, dzięki którym nastąpi najszybsza poprawa dotychczasowego stanu gospodarki na terenie Związku, czyli zadania krótkookresowe. W dalszej kolejności realizowane powinny być zadania, których wykonanie pozwoli na całościowe osiągnięcie, w wyznaczonej perspektywie czasowej, złożonych celów strategicznych, czyli zadania długookresowe.

W harmonogramie realizacyjnym poszczególnym celom strategicznym, w ramach wyznaczonych kierunków działań, przyporządkowano konkretne zadania z określeniem czasu ich realizacji i instytucji, które powinny je realizować lub współrealizować. Z uwagi na specyfikę niektórych zadań np. dotyczących edukacji ekologicznej oraz zadań o charakterze kontrolnym, będą one realizowane zarówno w ramach harmonogramu krótko jak i długoterminowego (m.in. jako zadania ciągłe).

Proces zarządzania środowiskiem spoczywa na władzach lokalnych. W celu zachowania spójności koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami władz samorządowych i rządowych, a także współpracy międzygminnej, przy zarządzaniu gospodarką odpadami Związku, ważne jest ustalenie roli i zakresu działań poszczególnych podmiotów zaangażowanych w realizację PGO. Władze Gmin pełnią

w odniesieniu do Planu kilka funkcji. Najważniejszą z nich jest funkcja regulacyjna polegająca na ustanowieniu aktów prawa lokalnego w postaci uchwał i decyzji administracyjnych związanych z określonymi obszarami zagadnień środowiskowych. Władze pełnią również funkcję wykonawczą i kontrolną.

5.3. Zadania

Zadania stanowią najbardziej szczegółową charakterystykę działań, jakie stoją do wykonania przed Związkiem. Stanowią one części składowe celów szczegółowych. W Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 w ramach wyznaczonych kierunków działań wytyczono następujące zadania:

Wdrażanie i uświadamianie społeczeństwu zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami

- informowanie mieszkańców o zasadach funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi – druk i kolportaż ulotek, plakatów, realizacja akcji edukacyjnych,
- uchwalenie nowego regulaminu utrzymania porządku i czystości w Gminach Związku uwzględniającego zasady regionalnego systemu gospodarki odpadami, w tym selektywnej zbiórki odpadów przeznaczonych do odzysku i recyklingu,
- przeprowadzenie akcji edukacyjnej promującej zalety kompostowania odpadów biodegradowalnych w Gminach Związku,
- opracowanie sprawozdania z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”.

Ewidencjonowanie odpadów

- kontrola i weryfikacja stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, co skutkować powinno objęciem stosownymi umowami lub decyzjami 100% mieszkańców Gminy,

Opracowanie zasad funkcjonowania systemu gospodarki odpadami

- współpraca Międzygminna w ramach Porozumienia dotyczącego „Uporządkowania Gospodarki Odpadami na Terenie Subregionu Konińskiego”,

Objęcie 100% mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych zmieszanych

- określenie zasad gromadzenia i odbioru zmieszanych odpadów komunalnych,
- uzupełnienie systemu zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych – zakup niezbędnej ilości pojemników.

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (makulatura, szkło, tworzywa sztuczne)

- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” we wszystkich Gminach Związku,
- uzupełnienie systemu zbiórki odpadów komunalnych selektywnie zbieranych – zakup niezbędnej ilości pojemników, utworzenie nowych punktów selektywnej zbiórki,

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

- określenie zasad gromadzenia i odbioru zmieszanych odpadów komunalnych,
- zakup niezbędnej ilości pojemników w celu stworzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych,
- organizacja systemu odbioru i transportu gromadzonych odpadów ulegających biodegradacji,

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych

- określenie zasad gromadzenia i odbioru odpadów wielkogabarytowych,
- wyznaczenie lokalizacji i stworzenie gminnych Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych,

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych wchodzących w strumień odpadów komunalnych

- określenie zasad gromadzenia i odbioru odpadów budowlanych,
- likwidacja „dzikich wysypisk odpadów” gruzu budowlanego i odpadów komunalnych,

Rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych w celu wydzielenia ich ze strumienia odpadów komunalnych

- określenie zasad gromadzenia i odbioru odpadów niebezpiecznych.
- dalszy rozwój zbiórki odpadów niebezpiecznych – ustawienie pojemników na baterie w miejscach najbardziej uczęszczanych: szkoły, sklepy, urzędy, itp.,
- rozwój zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Przeprowadzenie akcji zbiórki tego typu odpadów (gratowóz /odbiór u źródła),
- dalszy rozwój zbiórki odpadów niebezpiecznych - ustawienie pojemników na przeterminowane lekarstwa w miejscach takich jak apteki i ośrodki zdrowia (koordynowanie tego zadania przez Gminę – podpisanie stosownej umowy na odbiór tego rodzaju odpadów),
- informowanie mieszkańców o obowiązkach zwrotu opakowań po środkach ochrony roślin i po pestycydach do punktów sprzedaży tego środka; Informowanie o obowiązkach prawidłowego postępowania z opakowaniami po środkach ochrony roślin. Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w celu przekazywania informacji i edukacji,

Właściwe zagospodarowanie selektywnie zebranych odpadów

- rozpowszechnienie technologii kompostowania wśród mieszkańców w zabudowie jednorodzinnej rozproszonej opracowanie systemu zagospodarowania (odzysku) odpadów organicznych poprzez wykorzystywanie kompostowników przydomowych – informacje na gminnej stronie internetowej o technologiach i sposobach przydomowego kompostowania bioodpadów,

Minimalizacja szkodliwego oddziaływania składowisk odpadów na środowisko i zdrowie ludzi

- przeprowadzenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Maciejewie,
- przeprowadzenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Grzegorzewie,
- przeprowadzenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Zbójnie,
- przeprowadzenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Żurawieńcu,
- zakończenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Daniszewie,
- zakończenie rekultywacji składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Sobótce,
- monitoring zamkniętych składowisk,
- inwentaryzacja i likwidacja „dzikich wysypisk”.

5.4. Założenia alternatywne

Art. 51 ust. 2. pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W przypadku opracowywania projektu Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego Kolski Region Komunalny na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 różne warianty funkcjonowania systemu i założonych celów ustanawia się na etapie tworzenia dokumentu, kiedy to w porozumieniu z Gminami dochodzi się do konsensusu w zakresie planowanego systemu gospodarki odpadami oraz zadań. Powszechnym kryterium wyboru oprócz efektów ekologicznych są względy finansowe. Ważne jest zatem, zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju, znalezienie takiego rozwiązania, by przy określonych środkach finansowych uzyskać optymalny efekt ekologiczny.

5.5. Zaniechanie realizacji założeń Planu Gospodarki Odpadami

Plany gospodarki odpadami opracowywane są jako obowiązek nałożony na gminy w art. 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz., 251 ze zm.) w celu realizowania zadań zawartych w Polityce ekologicznej państwa, jak również stworzenia w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 powstała między innymi w celu uaktualnienia i poprawy obecnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami. Stawia on cele, których realizacja skutkować będzie utrzymaniem szczelności systemu odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gmin, rozszerzeniem zakresu systemu selektywnego zbierania odpadów surowcowych oraz niebezpiecznych, zmniejszeniem masy składowanych odpadów komunalnych. Są to działania bezpośrednio wpływające na poprawę stanu środowiska przyrodniczego, ochronę przyrody i środowiska kulturowego. Pośrednio mogą wpływać również na społeczność lokalną. Im społeczeństwo bardziej ekologicznie świadome, tym lepiej zorganizowane i wywierające mniejszy negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze.

Niepodejmowanie działań wynikających z Planu Gospodarki Odpadami wypłytnie na zwiększenie masy powstających odpadów komunalnych, których jedyną metodą unieszkodliwienia pozostanie ich składowanie. Nie zwiększy się również stopień wyłączenia odpadów przeznaczonych do odzysku.

Deponowanie na składowiskach całej masy odpadów nieprzetworzonych powodować będzie zwiększanie ilości toksycznych odcieków, których unieszkodliwienie będzie utrudnione i kosztowne. Zwiększać się będzie emisja gazów wysypiskowych bogatych w metan oraz inne związki szkodliwe dla środowiska, odorów związanych z rozkładem zawartej w odpadach biomasy oraz frakcji lekkiej roznoszonej przez wiatry. Nie jest wykluczone negatywne oddziaływanie na tereny otaczające składowiska, wody podziemne i powierzchniowe oraz pozostałe elementy środowiska.

Powszechnie wiadomo, że na realizację zadań mających na celu poprawę stanu środowiska przyrodniczego potrzebne są określone zasoby finansowe. Aktualizacja PGO wskazuje źródła finansowania służące osiągnięciu założonych celów: wewnętrzne i zewnętrzne.

Podsumowując, realizacja celów zawartych w projekcie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 skutkować będzie uzyskaniem wartości dodanej poprzez działania na rzecz gospodarki odpadami i ochrony środowiska przyrodniczego.

5.6. Znaczące oddziaływania

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 będzie realizowana poprzez ustanowione cele strategiczne, cele główne, kierunki działań oraz zadania. Analiza oddziaływania na środowisko dotyczy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257 poz. 2573 ze zm.).

W harmonogramie realizacyjnym Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2019 do inwestycji o charakterze przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko można zaliczyć:

- Budowę Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych (A).

Szczegółowa analiza i ocena oddziaływania na poszczególne elementy środowiska została przedstawiona poniżej oraz w załączniku nr 1.

Oddziaływanie na zdrowie i życie ludzi

Realizacja działań zawartych w Planie nie wpłynie negatywnie na zdrowie i życie ludzi. Zmniejszenie emisji hałasu i substancji do powietrza spowodowanych unieszkodliwianiem odpadów na składowiskach pozytywnie wpłynie na warunki życia mieszkańców. Nie przewiduje się wzrostu negatywnych czynników związanych z gospodarką odpadami, których oddziaływanie mogłoby wpływać na ludzi.

Oddziaływanie na środowisko gruntowo – wodne

Realizacja działań związanych z gospodarką odpadami nie wpłynie na wody powierzchniowe i podziemne. Wszystkie działania będą realizowane w znacznym oddaleniu od zbiorników i cieków wodnych.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na wody podziemne z uwagi na rygorystyczne przestrzeganie zasad izolacji budowy Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych (PGOP).

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne

Realizacja planowanych przedsięwzięć wpłynie pozytywnie na stan powietrza atmosferycznego. W związku z deponowaniem na składowiskach wyłącznie odpadów przetworzonych o małej zawartości węgla organicznego nastąpi zmniejszenie emisji gazów wysypiskowych bogatych w metan i inne szkodliwe związki chemiczne. Zmniejszy się również emisja frakcji drobnej, łatwej do przenoszenia przez wiatr.

Rekultywacja składowisk na terenie Związku w kierunku leśnym zwiększy stan drzewostanu a tym

samym jego wpływ na absorpcję dwutlenku węgla.

Oddziaływanie na hałas

W związku z realizacją planowanych działań nie nastąpi zwiększenie hałasu na obszarze Gmin Związku. Nieznaczne zwiększenie hałasu nastąpi w związku z koncentracją środków transportu na drogach dojazdowych do PGOP.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Realizacja planowanych działań wpłynie na poprawę stanu powierzchni ziemi. Zrekułtywowane składowiska stanowiąc będą nieznaczne urozmaicenie powierzchni nie powodujące utrudnień w jej eksploatacji.

Nie będą budowane nowe składowiska odpadów, w związku z tym nie będzie prowadzona ingerencja w powierzchnię ziemi.

Nieznaczne czasowe zmiany nastąpią w związku z budową PGOP. Planowane prace nie doprowadzą do zmiany powierzchni ziemi i podwyższenia rzędnej terenu pod planowany obiekt.

Oddziaływanie na glebę, faunę, florę, krajobraz, obszary Natura 2000

Na obszarze gmin będących członkami Związku występują tereny szczególnie chronione: Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, rezerваты oraz pomniki przyrody.

Planowane działania nie będą wpływać na florę, faunę, krajobraz i obszary Naturę 2000 z racji znacznego oddalenia planowanych obiektów gospodarki odpadami od obszarów występowania chronionej flory i fauny.

Oddziaływanie na dobra materialne i dobra kultury

W otoczeniu planowanych obiektów systemu gospodarki odpadami nie występują żadne dobra kultury i dobra materialne, stąd ich oddziaływania należy uznać za pomijalne.

5.7. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Zgodnie z art. 104 ust. 1 pkt. 2, art. 104 ust. 2 oraz art. 105 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227), postępowanie dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko przeprowadza się:

- w razie stwierdzenia możliwości znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji projektów planów,

- na wniosek innego państwa, na którego terytorium może oddziaływać realizacja projektu dokumentu,
- gdy możliwe oddziaływanie pochodzące spoza granic Rzeczypospolitej Polskiej mogłoby ujawnić się na jej terytorium.

Nie stwierdza się możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na skutek realizacji aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016.

5.8. Problemy w gospodarce odpadami na terenie Gmin Związku

Z analizy stanu gospodarki odpadami wynika, że stopień objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych jest niewystarczający. Według Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami (2008) powinien on osiągnąć 100% na koniec roku 2008. Obecnie dla wszystkich Gmin Związku wynosi on 75,6%. Najmniej mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką zamieszkuje Gminę Chodów – 50%, najwięcej (85%): Miasto Koło, Miasto i Gminę Kłodawa oraz Miasto i Gminę Przedecz.

Wszystkie Gminy prowadzą ewidencję umów zawartych na zbiórkę odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, jednak dotyczy to tylko odpadów komunalnych zmieszanych. Nie jest prowadzona ewidencja zebranych odpadów budowlanych oraz ulicznych.

Obecnie w analizowanym regionie funkcjonuje jedno składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Zbójno. Na pozostałych prowadzone są prace rekultywacyjne. Największa masa odpadów komunalnych powstaje na terenie Miasta Koło.

Brak uregulowania gospodarki odpadami biodegradowalnymi powoduje, że trafiają one w większości na składowiska odpadów. Problem z tymi odpadami dotyczy głównie miast: Koło i Kłodawa, gdzie powstaje ich najwięcej. Będą one wymagały szczególnych rozwiązań w tym zakresie. Na obszarach wiejskich odpady biodegradowalne trafią głównie do przydomowych kompostowników.

Na analizowanym obszarze funkcjonuje nieuporządkowany system zbiórki odpadów. Na jednym terenie (ulica miasta, wieś) działają dwie lub więcej firm odbierających odpady. Problem ten jest trudny do rozwiązania, gdyż nie można narzucić właścicielowi nieruchomości podmiotu odbierającego odpady. Właściciele nieruchomości kierują się wyłącznie względami finansowymi. Duże możliwości w tym zakresie będą po przyjęciu przez sejm nowelizacji ustawy *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, według której Gmina będzie właścicielem odpadów.

Z roku na rok wzrasta ilość pojemników do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów

opakowaniowych, jednak wskaźnik objęcia mieszkańców zorganizowaną zbiórką jest bardzo niski. Dominującym systemem zbierania jest „donoszenie”, powoduje to, że zebrane odpady nie stanowią czystego surowca i wykazują duże zanieczyszczenie.

Na analizowanym terenie nie są zbierane w sposób zorganizowany odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, czy baterie małowabarytowe. Na terenie 11 gmin funkcjonuje jeden Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych (Miasto Koło).

5.9. Dokumenty wyższego szczebla

Podstawę polityki ochrony środowiska Wspólnoty Europejskiej stanowi VI Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (6th European Action Plan – EAP). Przedstawia on strategię środowiskową, która podkreśla istotność działań szczególnie w sferach: zmian klimatycznych, ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, środowiska naturalnego i zdrowia oraz zrównoważonego wykorzystania zasobów naturalnych i racjonalnej gospodarki odpadami. Priorytetowe pola działania pozwolą na skuteczną walkę z problemami napotkanymi zarówno na szczeblu wspólnotowym, krajowym jak i lokalnym. W odniesieniu do celów głównych stworzono strategię tematyczne w sprawie zanieczyszczenia powietrza, **zapobiegania powstawaniu odpadów oraz ich recyklingu**, środowiska morskiego, gleby, pestycydów, wykorzystywania zasobów naturalnych i środowiska miejskiego.

Ponadto program działania kładzie nacisk na:

- egzekwowanie obowiązującego prawodawstwa w zakresie środowiska; uwzględnienie we wszystkich obszarach polityki UE (takich jak rolnictwo, rozwój, energia, rybołówstwo, przemysł, rynek wewnętrzny, transport) potencjalnego wpływu na środowisko;
- zaangażowanie przedsiębiorstw i konsumentów w poszukiwanie rozwiązań problemów związanych ze środowiskiem;
- dostarczenie społeczeństwu informacji niezbędnych do dokonywania wyborów przyjaznych dla środowiska;
- uświadamianie obywatelom znaczenia rozsądnego wykorzystywania gruntów w celu ochrony siedlisk przyrodniczych i krajobrazów oraz zmniejszenia zanieczyszczenia w miastach.

Podstawowym dokumentem określającym ramy prawne gospodarki odpadami w Unii Europejskiej jest Dyrektywa Rady 74/442/EEC w sprawie odpadów. Nakłada ona na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia odzysku i usuwania odpadów w sposób nie zagrażający życiu ludzkiemu i nie powodujący szkód w środowisku. Ponadto nakłada obowiązek zapobiegania tworzeniu się lub ograniczaniu ilości odpadów i ich szkodliwości.

Celami średniookresowymi w zakresie gospodarki odpadami są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
- znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
- zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
- sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Z 2008 r. Nr 138, poz. 865),
- eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
- pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji, takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku,
- odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Aby osiągnąć cele średniookresowe konieczne jest w latach 2009-2012 :

- zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),
- reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
- zwiększenie stawek opłat za składowanie odpadów zmieszanych biodegradowalnych oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie,
- dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
- wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu
- recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,
- finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących

- do zmniejszenia ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małoodpadowe),
- realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
 - intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów (np. opakowań, toreb foliowych) i ich preselekcję w gospodarstwach domowych,
 - wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
 - dokończenie akcji likwidacji mogiłników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne oraz akcji eliminacji PCB z transformatorów i kondensatorów (do końca 2010 r.)

5.9.1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 został przyjęty Uchwałą Rady Ministrów Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. (M.P. Nr 90, poz. 946). Dokument wyznacza cele i działania w zakresie gospodarki odpadami na terenie Polski na kolejne 4 lata, a także zawiera wytyczne do konstruowania systemu gospodarowania odpadami. KPGO określa główne cele w zakresie gospodarki odpadami, które należy osiągnąć do 2010 roku, a brzmią one następująco:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających przepisów prawa,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Cele odzwierciedlają dążenie do zwiększenia skuteczności stosowania istniejącego prawa. Ich realizacji służyć będą wyznaczone cele szczegółowe. Dla odpadów komunalnych brzmią następująco:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców,

najpóźniej do końca 2007 r.,

- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2010, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75%,
 - w 2013 r. więcej niż 50%,
 - w 2020 r. więcej niż 35% , masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do max. 200 obiektów do końca 2014 r.

Cele, których osiągnięcie zakładano w 2007 r., dotyczące objęcia wszystkich mieszkańców zorganizowanym zbieraniem odpadów komunalnych (zarówno zmieszanych jak i surowcowych), nie zostały zrealizowane. Przyczyną tego jest z pewnością w dużej mierze niewystarczająca skuteczność działań organów, odpowiedzialnych za organizację systemu zbierania odpadów tj. władz gminy.

W odniesieniu do komunalnych osadów ściekowych cele do 2018 r. dotyczą:

- ograniczenia składowania osadów ściekowych,
- zwiększenia ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- maksymalizacji stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

5.9.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego

W gospodarce odpadami komunalnymi dla woj. wielkopolskiego przyjęto następujące cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady

zagospodarowania odpadów.

4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.

6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.

7. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

oraz cele szczegółowe:

- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa do końca roku 2008.
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie wielkopolskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
- Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

Odpady zawierające PCB

W okresie od 2008 do 2010 r. celem jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB.

W okresie od 2011 do 2019 r. należy dokonać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Odpady medyczne i weterynaryjne

Upowszechnienie obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów w placówkach medycznych i weterynaryjnych, szczególnie o charakterze lekarskich praktyk indywidualnych.

Upowszechnienie systemu zbierania przeterminowanych lekarstw z gospodarstw domowych na całym obszarze województwa.

W okresie od 2008 r. do 2019 r. celem będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania

odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W okresie od 2008 r. do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć następujące poziomy odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.

Odpady zawierające azbest

W okresie od 2008 r. do 2019 r. zakłada się osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 14 maja 2002 r. przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”⁴.

Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2019 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

- całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych,
- zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
- maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

5.9.3. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego

Główne cele gospodarki odpadami dla Powiatu Kolskiego są różne dla poszczególnych kategorii odpadów lecz nie naruszają ogólnych zasad przyjętych w tej dziedzinie, tj.:

- zapobieganiu powstawania odpadów,
- odzysku, w tym recyklingu (materiałowego i organicznego),
- spalaniu połączonym z odzyskiem energii (termiczne przekształcanie odpadów),
- unieszkodliwianiu (np. przez składowanie).

⁴ W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”
na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016

Wspólnym celem stawianym przed gospodarką wszystkimi powstającymi odpadami jest stworzenie systemu zapewniającego pełną ewidencję wytwarzania odpadów i ich obrotu. Pełna informacja o ilości, składzie i obrocie wytwarzanymi odpadami może zapewnić właściwe planowanie działań w okresie długoterminowym.

Cele i kierunki działań dla poszczególnych rodzajów odpadów w Planie obrazuje poniższa tabela.

Tab.7 Cele i kierunki działań przedstawione w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego

Cel	Kierunek działań
Odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji	
Zwiększenie poziomu odzysku odpadów	Objęcie wszystkich mieszkańców powiatu zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych,
	Zmniejszenie ilości odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych niebezpiecznych, wielkogabarytowych, budowlanych składowanych na składowiskach,
	Zorganizowanie systemu gospodarki odpadami biodegradowalnymi, Budowa stacji odbioru odpadów zmieszanych,
Minimalizacja szkodliwego oddziaływania składowisk odpadów na środowisko i zdrowie ludzi	Intensyfikacja działań w zakresie rekultywacji zamkniętych składowisk
	Likwidacja zagrożeń środowiska powodowanych przez nielegalne składowanie odpadów,
	Nadzór nad nie eksploatowanymi składowiskami
	Zamknięcie wyeksploatowanych składowisk Kontrola nad zamkniętymi składowiskami
Odpady medyczne i weterynaryjne	
Minimalizacja uciążliwości odpadów medycznych i weterynaryjnych	Eliminacja nieprawidłowych działań w gospodarce odpadami medycznymi i weterynaryjnymi
	Eliminacja nieprawidłowych działań w gospodarce padłymi zwierzętami
Odpady z budów , remontów i demontażu obiektów budowlanych	
Maksymalne wykorzystanie odpadów budowlanych i minimalizacja ilości trafiających na składowiska	Zapewnienie odzysku odpadów budowlanych zgodnie z obowiązującym kryteriami tj. osiągnięcie 50% w 2010r. oraz 80% w roku 2018.
	Osiągnięcie poziomu odzysku odpadów budowlanych zgodnie z obowiązującym kryteriami tj. osiągnięcie 50% w 2010r. Oraz 80% w roku 2018.
Zużyte opony	
Zwieszenie poziomów odzysku i recyklingu opon	Uzyskanie 85% poziomu odzysku i 15% poziomu recyklingu opon samochodowych do roku 2010
	Uzyskanie 100% poziomu odzysku i 20% poziomu recyklingu opon samochodowych do roku 2018
Pojazdy wycofane z eksploatacji	
Wyliminowane pojazdów mechanicznych z masy	Zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”
na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016

Cel	Kierunek działań
odpadów trafiających na składowisko	demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.
	Zapewnienie odpowiedniego poziomu odzysku odpadów
Osady ściekowe	
Maksymalne zagospodarowanie osadów ściekowych	Wyeliminowanie nieprawidłowości w gospodarce osadami ściekowymi
	Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych.
Odpady opakowaniowe	
Maksymalne zagospodarowanie odpadów opakowaniowych	Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów
	Budowa i wyposażenie punktów selektywnego gromadzenia odpadów na terenie gmin
Inne odpady niebezpieczne	
Wyeliminowanie odpadów niebezpiecznych ze strumienia wytwarzanych odpadów	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów
	Eliminacja PCB ze środowiska
	Rozwój selektywnej zbiórki zużytego sprzęt elektrycznego i elektronicznego
	Rozwój selektywnej zbiórki baterii i akumulatorów
	Eliminacja ze środowiska olejów odpadowych
	Usuwanie odpadów azbestowych

źródło: Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego

Przeprowadzona analiza celów i zadań zwartych w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” pozwala stwierdzić, że w niniejszym Planie nie ma celów sprzecznych z dokumentami wyższego rzędu.

6. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Analiza oddziaływania aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami powinna obejmować cały okres obowiązywania Planu. Wskazana jest systematyczna, syntetyczna i skorelowana (np. z WPGO woj. wielkopolskiego) ocena zarówno stopnia realizacji postanowień PGO, jak również stanu środowiska przyrodniczego. W związku z tym, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.) nakłada na organy wykonawcze gmin sporządzenie sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami, obejmującego okres dwóch lat kalendarzowych, według stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego okres sprawozdawczy.

Ocena realizacji planu gospodarki odpadami przeprowadzona będzie na podstawie danych z następujących źródeł informacji:

- Baza danych „ODPADY” prowadzona przez Urząd Marszałkowski województwa wielkopolskiego (informacje podstawowe – po uzyskaniu dostępu do bazy),
- Główny Urząd Statystyczny (GUS),
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ),
- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Ankietyzacja jednostek zajmujących się gospodarowaniem odpadów na terenie Związku – m. in. firmy wywozowe.

W poniższej tabeli podano wskaźniki monitorowania realizacji planu gospodarki odpadami.

Tab.8. Wskaźniki monitorowania efektywności Planu

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
Odpady komunalne		
1	Odsetek mieszkańców związku objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
2	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg
3	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
4	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalnego	Mg
5	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane poddanych przetworzeniu metodami mechaniczno – biologicznymi	%
6	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane poddanych przetworzeniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%
7	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane poddanych przetworzeniu metodami termicznymi w współspalarniach odpadów	%
8	Odsetek masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na składowiskach odpadów	%

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”
na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
9	Odsetek masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów stosunku do wytworzonych w 1995 roku	%
10	Masa zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych	Mg
11	Liczba czynnych składowisk odpadów	Szt.
12	Pozostałą do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone biologicznie i termicznie	Mg
13	Liczba instalacji do zagospodarowania odpadów	Szt.
14	Liczba instalacji do biologiczno - mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	Szt.
Odpady niebezpieczne		
1	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
2	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
3	Masa zebranych baterii i akumulatorów małogabarytowych	%
4	Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest – do usunięcia i unieszkodliwienia	Mg
5	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – ogółem	Mg
6	Masa zebranego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca	Mg
Komunalne osady ściekowe		
1	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	Tys. Mg
2	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetworzeniu metodami biologicznymi	%
3	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
4	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych unieszkodliwianych przez składowanie bez przetworzenia na składowiskach odpadów.	%

źródło: opracowanie własne

7. ZAPOBIEGANIE / KOMPENSACJA NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

Przez kompensację przyrodniczą rozumie się: zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesienie, zadrzewienie lub tworzenie skupień roślinności prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównanie szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 zakłada realizację zadań mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze.

Realizacja PGO, dla lokalnego środowiska, będzie oznaczała zasadniczą redukcję zagrożeń i uciążliwości wynikających z gospodarowania odpadami. Nastąpi to poprzez ogólne zmniejszenie ilości odpadów niesegregowanych, przeznaczonych do składowania. W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami zaproponowano włączenie się Gmin w Miejski Zakład Gospodarki Odpadami w Koninie, który ma na celu ujednoczenie gospodarki odpadami na terenie całego Związku.

Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów wyeliminuje niekontrolowane usuwanie odpadów do środowiska. Wdrożenie zbiórki zużytych baterii oraz sprzętu elektrycznego i elektronicznego prowadzić będzie do likwidacji niekontrolowanego deponowania ich w środowisku.

Planowane przedsięwzięcie nie będzie naruszało w istotnym stopniu stanu środowiska, jego walorów oraz warunków życia okolicznych mieszkańców (najbliższa zabudowa mieszkalna – pojedynczy budynek w odległości ok. 450 m od lokalizacji inwestycji). Do działań mających na celu ograniczenie oddziaływania zakładu na środowisko należy przede wszystkim przestrzeganie następujących zagadnień:

- edukacja i doskonalenie,
- właściwe planowanie działalności,
- monitorowanie,
- naprawy i konserwacje,
- planowanie na wypadek awarii,
- organizacja pracy.

W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na środowisko na etapie budowy i eksploatacji, należy:

- ograniczyć roboty budowlane do pory dziennej dla prac, które mogą powodować przekroczenie standardów emisyjnych hałasu oraz ograniczyć emisję niezorganizowanych zanieczyszczeń pyłowych, powstających w trakcie prowadzenia robót ziemnych,
- odpady powstałe w trakcie budowy i eksploatacji przedsięwzięcia magazynować selektywnie i bezpiecznie dla środowiska, a następnie przekazać do unieszkodliwiania, odzysku, transportu lub zbierania firmom posiadającym stosowne decyzje lub uzgodnienia, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2007 r., Nr 39, poz. 251 ze zm.),
- masy ziemne powstałe w trakcie przebudowy możliwe do wykorzystania na terenie inwestycji i w trakcie prowadzonych prac, w przeciwnym wypadku należy uzyskać stosowne uzgodnienia z ustawy o odpadach,
- do magazynowania i przewożenia odpadów (szczególnie niebezpiecznych) używać wyłącznie materiałów i urządzeń spełniających normy przewidziane prawem,
- ograniczyć zbędne trasy przejazdu pojazdów,
- w zakresie zdrowia ludzi - przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

8. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Zgodnie z art. 46 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko nakłada art. 51 ust. 1, zgodnie z którym wykonanie prognozy spoczywa na organie opracowującym projekt dokumentu.

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016 jest dokumentem, określającym zasady postępowania oraz działania Związku w zakresie gospodarki odpadami.

Niepodejmowanie działań określonych w Planie spowoduje znaczny wzrost ilości odpadów nieszkodliwych na składowiskach odpadów.

Wskutek realizacji wyznaczonych zadań osiągnięte zostaną cele, gwarantujące poprawę jakości stanu środowiska naturalnego na terenie Gmin Związku, a co za tym idzie – warunków życia oraz zdrowia jej mieszkańców. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych, powstających na terenie Gmin, zwiększenie udziału odpadów kierowanych do odzysku, ograniczenie ilości odpadów nieszkodliwych na składowisku, w szczególności odpadów biodegradowalnych, minimalizować będą negatywne wpływy na komponenty jak i środowisko jako całość.

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana została dla aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny” na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016, który umożliwi udoskonalenie obecnie funkcjonującego systemu gospodarki odpadami.

Zasadniczym celem prognozy jest określenie czy projekt Planu Gospodarki Odpadami nie narusza zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Kluczowym elementem zrównoważonego rozwoju jest równoważne traktowanie środowiska przyrodniczego oraz priorytetów gospodarczych i społecznych. Zadaniem prognozy jest jednocześnie ułatwienie identyfikacji skutków środowiskowych spowodowanych realizacją zapisów w PGO w przyszłości.

Realizacja zadań zgodnie z założeniami Planu nie będzie negatywnie wpływać na florę i faunę Gmin

Prognoza Oddziaływania na Środowisko
Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Związku Międzygminnego „Kolski Region Komunalny”
na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2016

Związku oraz na zabytki i dobra kultury z uwagi na znaczne oddalenie lokalizacji Punktów Gromadzenia Odpadów Problemowych, od miejsc bytowania zwierząt i koncentracji występowania roślinności. Nie przewiduje się również negatywnego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na obszary chronione.

Oddalenie Gmin od granicy Państwa nie będzie powodować transgenicznego oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko państw sąsiednich.

